

Folkeoplysningsloven

Grundlæggende principper

Idræt og fysisk aktivitet i kommunen

- Frivillige foreninger
- Selvorganiseret idræt
- Fitness
- Hobbyforeninger
- Voksenundervisning
- Skoler/Institutioner
- Frivilligt socialt arbejde
- Dagcentre
- Sundhedsfremmende indsats

10 punkts programmet

- Der skal sikres alle børn og unge et alsidigt tilbud om fritidsvirksomhed
- Kommunen skal samordne fritidsforanstaltninger, der iværksættes i henhold til andre lovbestemmelser
- Offentlige fritidstilbud må ikke tilsidesætte det frivillige foreningsarbejde eller andre lokale initiativer – eller påføre dem urimelig konkurrence

10 punkts programmet

- De frivillige foreningers struktur og selvstændighed skal respekteres
- Religiøse og politiske foreninger må ikke diskrimineres
- Virksomhed med samme funktion og indhold skal sikres ligelige økonomiske betingelser
- Offentlige lokaler og udendørsanlæg skal stilles gratis til rådighed. Kommunerne skal yde tilskud til foreningernes egne lokaler

10 punkts programmet

- Der bør være mulighed for særlig støtte til virksomhed for grupper, der har behov for en særlig indsats
- Der skal gives vejledning i, hvilke fritidstilbud, der findes i kommunen
- Fritidspolitikken bør fremme aktiviteter og tilrettelæggelsesformer, som giver børn og unge mulighed for aktivt at deltage i tilrettelæggelse og udvikling af aktiviteternes indhold og form, så at de både får og føler er ansvar for virksomheden

Folkeoplysningspolitik

Kommunalbestyrelsen vedtager en politik for den folkeoplysende virksomhed i kommunen, som indeholder

- Målsætninger for borgernes deltagelse
- De fysiske rammer
- Samspil og sammenhæng til de selvorganiserede grupper
- Muligheder for indgåelse af partnerskaber om konkrete opgaver
- Afgrænsning af aktiviteter i forhold til tilgrænsende aktiviteter
- Omfang og karakter af brugerinddragelsen

Hvorfor offentlige tilskud

- Støtten skal først og fremmest sikre foreningslivets grundvilkår og skal ikke være et redskab til modydelse. Foreningslivet skal blomstre og udvikles landet over – ikke straffes for tilgang af medlemmer over 25 år
- Kommunerne skal tilstræbe et mangfoldigt udbud af foreninger
- Der skal gøres op med holdningsforskrækkelsen i relation til politisk og religiøst funderede foreninger, der også har meget at tilbyde
- Voksenundervisningen skal tage udgangspunkt i den enkelte initiativtagers egenart og idegrundlag

Foreningsbegrebet

- En folkeoplysende forening skal:
- have formuleret et formål, som fremgår af vedtægten
- tilbyde folkeoplysende virksomhed efter denne lov
- have en bestyrelse
- være demokratisk opbygget
- bygge på aktivt medlemskab og mindst 5 betalende medlemmer
- som udgangspunkt være åben for alle, som tilslutter sig foreningens formål
- være hjemmehørende i tilskudskommunen
- have en virksomhed, der er almennyttig og kontinuerlig

Bekendtgørelsen

- En folkeoplysende forenings vedtægt skal indeholde oplysninger om:
- Foreningens formål
- Valg til bestyrelsen og antallet af bestyrelsesmedlemmer
- Regnskabs- og formueforhold, herunder valg af revisor
- Foreningens hjemsted
- Betingelser for medlemskab
- Tegningsret for foreningen
- Procedure for vedtægtsændringer
- Hvad der sker med foreningens eventuelle overskud ved ophør

Dilemmaer

- Lovgivningen
- Kommunal tolkning og administration
- Frivillige trænere og ledere
- Økonomi
- Lokale aftaler
- Pragmatiske løsninger – "noget for noget" med respekt for frivilligheden
- Ingen reelle ankeinstanser

Kommunalfuldmagten

- Kommunen kan efter kommunalfuldmagtsreglerne yde støtte til foreninger som supplement til folkeoplysningsloven
- Foreninger, der drives på et andet lovgrundlag, skal opfylde betingelserne
- Kommunen kan heller ikke på andet grundlag end efter denne lov, yde tilskud eller udlåne eller udleje lokaler til foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder

Tiltag mod radikalisering

- Formålsbestemmelsen strammes op, så allerede godkendte foreninger også skal bygge på »demokrati, samt grundlæggende friheds- og menneskerettigheder«
- Det indskærpes, at "Foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds og menneskerettigheder", kan ikke ydes tilskud eller anvises lokaler

Skærpet tilsynsforpligtelse

- Baggrunden for ændringen er de religiøse og politiske foreninger, så det er der indsatsen skal startes
- Det kan være indvandrer- eller multikulturelle klubber, men i kommunerne har vi et godt kendskab til den type af foreninger
- Spejdere er ligeså religiøse kristne som muslimske eller andre religioner, og skal sidestilles hermed
- Er kampsporter religiøse eller "antidemokratiske"?
- Den almindelig idræt kommer sidst i rækken, men er på den anden side sandsynligvis den gruppe med størst behov for revision af vedtægterne

Offentliggørelse af regnskab og lokaleanvisning

- Kommunen skal offentliggøre foreningernes tilskudsregnskaber
- Foreningen må gerne have kommercielle aktiviteter
- Der kan ikke ydes tilskud til aktiviteter, som har karakter af gudsdyrkelse eller kirkelige handlinger
- Kommunen skal offentliggøre en oversigt over foreninger, der modtager tilskud eller anvises lokaler
- Kommunen skal offentliggøre en oversigt over foreninger, der har fået afslag på tilskud eller anvisning af lokaler

”Gamle foreninger”

- Nogen foreninger er godkendt for mange år siden, så opfylder deres vedtægter lovens krav i dag, og svarer foreningens nuværende aktiviteter til det, der oprindeligt er ansøgt om?
- Er der eksempler på ekstreme politiske grupper?
- Skal foreningerne aflægge årlige redegørelser eller eventuelt referater fra generalforsamlinger?
- Har forvaltningen overhovedet ressourcer til reelt at gennemlæse referater eller redegørelser?

Lokaletilskud

- Lokaletilskuddet beregnes efter aktivitetstimer
- Reduceres ved nedgang i aktivitetsniveauet
- Intet krav om tilskud til udvidelse eller dyrere faciliteter
- Ingen krav om erstatningsfaciliteter
- Ydes kun i Danmark og Sydslesvig

25 årsreglen - fordele og ulemper

- Kommunen skal yde tilskud til lokaler og lejrpladser, der anvendes til foreningens folkeoplysende aktiviteter
- Tilskuddet udgør mindst 65 % af driftsudgifterne, der vedrører aktiviteter for børn og unge under 25 år
- Kommunen afgør selv, om opgørelsen sker på baggrund af det samlede medlemstal i foreningen som helhed eller på baggrund af deltagersammensætningen, opgjort i hver enkelt time for sig
- Der kan også ydes tilskud til enkeltstående aflysninger
- Tilskuddet ydes også til fornødne birum

Overvejelser om tilskudsmodeller

- Grundtilskud og administrationstilskud
- Tilskud til initiativer for bestemte aldersgrupper, handicappede, indvandrere og lignende
- Rekruttering og uddannelse af ledere og instruktører
- Materialer, inventar, rekvisitter
- Trænerudgifter
- Lokaletilskud, ekstraordinær vedligeholdelse
- Omstillingspulje
- Mulighed for supplerende tilskud

DARD

